

AİLEMİZ BÜYÜYOR

Çiftlerin çocuk sahibi olmasıyla değişen aile dinamikleri, aileye ikinci hatta daha fazla sayıda çocuk eklenmesiyle karmaşıklaşmaya başlar. Biz de, benzer durumda olan ebeveynlere yardımcı olmak amacıyla, konuyu çeşitli yönleriyle ele almak istedik.

Kardeş Geliyor...

İnsanların hayatında, anne-baba ilişkisinden sonra; en yakın ve en uzun olan ilişki, kardeş ilişkileridir. Birçok anne baba çocuklarının yapılarının bebeklikten beri çok farklı olduğunu da söyleyecektir. Bu farklılık, kardeşler arasındaki ilişkileri de etkileyecektir. Eğer, bu özellikler birbiriyle uyum içinde olursa; kardeşler, iyi bir ilişki kurabilirler. Fakat bu uyumu yakalayamazlarsa, sürekli çekişen ve birlikte yaşamak zorunda olan kişiler de olabilirler. Bir kardeş sahibi olmak, daha fazla paylaşmayı ve işbirliğini gerektirir. Ayrıca, çocuklar bazı becerileri ağabey ya da ablalarından öğrenirler. Örneğin; küçük yaşlarda; harfleri, sayıları; büyüdüklerinde ise kız erkek ilişkilerini. Ağabey ya da ablalarının anne-babalarıyla olan ilişkilerini gözlemleyerek, davranış biçimleri geliştirebilirler. Zaman içinde, gözlemleyerek öğrendikleri şeyler de onların kişiliğinin oluşmasında önemli yer tutar.

Çocuk sahibi olmak; ister ilk çocuk, ister ikinci ya da üçüncü çocuk olsun tamamen sizi ve eşinizi ilgilendiren bir konudur. Fakat aynı zamanda, ailedeki diğer kişileri, özellikle büyük çocukları etkileyen bir karardır ve büyük çocuğun bu durumdan birden bire hoşnut olmasını beklenmemelidir. Büyük çocuğunuz, zaman içinde kardeşi olmasına uyum sağlayacaktır.

Bir Kardeşi Olacağını Ne Zaman ve Nasıl Açıklamalı?

✓ Dokuz aylık süreç genelde çocuklar için çok uzundur. Çocuğunuza kardeşi olacağını söylemek için, hamilelikte hiçbir sorun olmadığından emin olana kadar beklemek iyi olur. Kardeşi olacağı, çocuğun yaşına uygun kelimelerle sade ve basit bir şekilde söylenmelidir. Onun tepkisine bakılmalı, durumu anlaması için zaman tanınmalı ve duyguları sorulmalıdır.

✓ Hissettiklerinden veya tepkisinden dolayı eleştirilmemelidir; çünkü bu durumu sizin gibi heyecanla karşılamayabilir. Zaman içerisinde konuyu gündeme getirip çocuğunuzun endişelerini anlamaya çalışmanız önemlidir.

Doğum Öncesi Yapılması Gerekenler Nelerdir?

✓ Çocuğunuz kardeş istemediğini ifade ediyorsa; sadece kıskançlığını ifade etmeye çalışıyor olabilir. Bu da olumlu bir davranıştır. Bebeği sevmeye bebek doğduktan sonra karar verebileceğini söyleyebilirsiniz.

✓ Eğer; evde herhangi bir değişiklik yapılacaksa, bunu doğumdan önce yapmak uygun olur. Örneğin; çocuğun daha büyük bir yatağa geçmesi, odasının ya da dolabının değişmesi vb. Sevilip okşanmaya daha fazla ihtiyaç duyabilir. Yeniden parmak emmeye ya da altını ıslatmaya başlayabilir. Onu azarlamayın. Ona kendisinin doğum hikâyesini anlatın. Bebeklik fotoğraflarına bakın, filmlerini izleyin.

Çocuğunuzunuzu bebek hakkında bilgilendirin. Küçük olacağını, çok uyku sessizliğe ihtiyacı olacağını, annesinin memesini emeceğini, hemen konuşamayacağını, oyun oynamayacağını fakat ona sarılabileceğini, gülebileceğini ve ona birçok şey öğretebileceğini anlatın.

✓ Bebek için yapılan hazırlıkları çocuğunuzla birlikte yapın. Odasının hazırlanması, eşyalarının alınması, vb.

Doğum Sonrası Yapılması Gerekenler Nelerdir?

✓ Siz hastanedeyken, bakımı ve kalacağı yer ile ilgili çocuğunuz ile önceden konuşun ve sonrasında birlikte aldığınız bu kararı değiştirmemeye özen gösterin. Evin dışında kalması gerekiyorsa, çok

uzun süre evden uzaklaştırmayın. Siz hastaneden eve geldiğinizde evde olmasını sağlayın.

✓ Eve geldiğinizde bebekle ilgilenmediğiniz zamanlarınızda büyük çocuğunuzla zaman geçirin. Ona, küçük bebek adına, bir hediye verebilirsiniz. Bu, bebeğe gelen hediyelerin karşısında kıskançlık duygularını biraz hafifletecektir. Fakat bebeğe gelen her hediye ona da hediye vermeyin. Ona durumu açıklayın.

✓ Bebeği kucağına almak istediğinde, siz bebeği tutarak izin verin. Bebeğe dokunmasına ve ilişki kurmasına olanak sağlayın fakat bebekle onu yalnız bırakmamaya özen gösterin.

✓ Babasının ve annesinin her ikisini sevecek kadar çok sevgileri olduğunu ve ikisini de çok sevdiğinizi belirtin.

Kardeş Kıskançlığı Nedir?

Birden fazla çocuğun yaşadığı ailelerde kardeş kıskançlığı doğal bir durumdur. Kıskançlığın en büyük nedeni; büyük kardeşin, anne babasını, kardeşiyle paylaşamamasıdır. Küçük kardeş de büyüdükçe, büyük kardeşin becerileri karşısında kendini yetersiz bulur ve ona tanınan ayrıcalıkların farkına vararak kıskançlık duymaya başlar.

Kardeş kıskançlığı çeşitli şekillerde ortaya çıkar. Bazı çocuklar kardeşlerine duydukları kıskançlığı sözleriyle dile getirir: "Keşke hiç doğmasaydı.", "Kardeşimden nefret ediyorum." gibi. Bazı çocuklar, kardeşlerinin doğmasıyla birlikte bebekliklerine dönerler: emzik emme, alt ıslatma vb. Bazı çocuklar, sevilmediklerini düşünerek içine kapanabilir ve depresyona girebilirler. Kıskançlığı yoğun olarak yaşayan çocuklar da kardeşlerine fiziksel zarar verebilirler: çimdikleme, vurma, düşürme gibi.

Öneriler

Anne-baba olarak sizin rahat olmanız gerekiyor. Eğer; siz, kardeşini kıskanacak diye endişelenirseniz, çocuğunuz bunu hisseder ve daha gergin olur.

İkinci çocuk olduktan sonra; anne-babanın, kendi aralarında işbölümü yapmaları ve babanın desteği çok önemlidir.

Aile yakınlarını, sadece yeni kardeşle ilgilenmemeleri konusunda uyarmak işe yarayacaktır.

Çocuğunuza, ona olan sevginizde ve ilginizde azalma olmadığını hissettirmek için, ona zaman ayırmaya devam etmeli, ortak faaliyetler yapmalı ve ona da sorumluluklar vermelisiniz.

Bebeğe, sürekli "bebek" diye hitap etmek yerine, adıyla hitap etmek, "benim" değil, "bizim" diyerek söz etmek daha iyi olur.

Büyük çocuğu, küçük kardeşinden, zarar verecek kaygısıyla uzaklaştırmaya çalışmak en büyük hatalardan biri olur.

Her şeyin eşit değil, adil olunmasına çalışılmalıdır. Eşit zaman ayırmak yerine, her çocuğa gereksinimine göre zaman ayırmak gerekir.

Kardeşler arasında kıskançlık hissettiğinizde; onları birbirinden uzaklaştıracak değil, yakınlaştıracak ortamlar yaratın.

Kardeşler arasında çatışma her zaman olur. Çocuklara "Kavga etmeyin!" demek çok etkili değildir. Onun yerine, çocuklar iyi yüreklendirilmelidir. "Ne kadar iyi anlaşıyorsunuz." gibi cümleler çocuğu yüreklendirir.

Çocukların kavga etmelerine mümkün olduğunca karışılmamalıdır. Kavga ettiklerinde de seçenekler sunulabilir ya da iyi geçinme kuralları konulabilir. "Kavgayı kim başlatırsa başlatsın önemli değil. Ya iyi geçineceksiniz ya da lunaparka gidemeyeceksiniz." Çocukların kavgalarında hakem rolünü almayın. Çocukların her biri, anne-babasının diğerinin tarafını tuttuğunu düşünür.

Kardeşler arasındaki kıskançlık, ne kadar yoğun olursa olsun, ayrı kaldıklarında birbirlerini özlerler. Bu da ilişkileri bazen bozuk olsa aslında birbirlerini çok sevdiklerini gösterir.

&Rehberlik Servisi&